Metsänomistajat

Luonnonarvomarkkinat: Mahdollisuus vai vasta odotus?

Kommenttipuheenvuoro luonnonarvomarkkinoista

LUMOAVA-loppuseminaari

12.5.2026

Petri Takalo, toimitusjohtaja, Mhy Päijänne

Paljon odotuksia – vähän toteutunutta kauppaa

- Markkina käynnistymässä
- Kiinnostusta on laajasti:
  - Maanomistajat
  - Yritykset
  - Välittäjät
- Pilotteja ja hankkeita paljon
- Markkinapaikat kehittyvät ja lainsäädäntö rakentuu
- Kysyntä ja tarjonta eivät vielä kohtaa
- Yritykset seuraavat, mutta ostot vähäisiä

Kiinnostusta kyllä on, mutta aidosti toteutuneita kauppoja vielä vähän

Mitä luonnonarvomarkkinoilla oikeastaan myydään?

Ekologinen kompensaatio

Luontoteot

Luonnonarvohehtaari

Suojelu

Muut luontotoimet

Ennallistaminen

- Terminologia vielä epäselvä
- Eri toimijoilla erilaiset tavoitteet
- Yhteinen markkinakieli puuttuu osin edelleen
- Metsänomistajan näkökulmasta nämä näyttäytyvät helposti yhtenä sekavana kokonaisuutena

Metsänomistajan näkökulmasta avoimia kysymyksiä on paljon

- Miten korvaus määräytyy?
- Kuinka pitkä sitoutuminen?
- Tuleeko rasite kiinteistörekisteriin?
- Vaikutus tilan arvoon?
- Mitä tapahtuu sukupolvenvaihdoksessa tai tilakaupassa?
- Kuka kantaa riskin?

“Kyse ei ole pelkästään luontoteosta – vaan usein sukupolvien yli siirtyvästä omaisuudesta.”

Välittäjän näkökulma: ***Mitä voimme luvata?***

- Ilman konkreettista tietoa myynnistä, korvauksista, aikataulusta ja ostohalukkuudesta emme voi luvata myyjälle mitään

- Ostajia vähän; hintataso tuntematon; kauppamallit puuttuvat; kysyntä epäselvä.

Paljon helpompaa olisi etsiä kohteita tunnettuun tarpeeseen.

- Kun tiedämme ostajan ja ostotavoitteen, etsimme kohteet täsmänä.

Jos ostotarve olisi tiedossa, kohteita kyllä löytyisi.

Markkina tarvitsee ensimmäiset ostajat

Ensimmäiset oikeat kaupat

→ Hintataso

→ Toimintamallit

→ Luottamus

→ **Markkinan käynnistyminen**

- Tarvitaan muutamia isoja toimijoita avaamaan markkinat: kaupungit, suuret rakennuttajat, kaupan ala, energiayhtiöt, teollisuus, datakeskustoimijat, isot IT- ja infrastruktuurihankkeet jne.

- Markkina ei synny pelkillä hankkeilla, selvityksillä tai pilotoinneilla. Markkina syntyy vasta silloin, kun syntyy oikeita kauppoja!

Potentiaalia Keski-Suomessa on

- Potentiaalisia kohteita paljon, mm:
  - Suot
  - Purot
  - Pienvedet
  - Perinnebiotoopit
  - Lehdot
  - Harjumetsät
  - Vesistöjen kunnostus
- Myyjiä ja välittäjiä löytyy. Lisäksi luonnonarvomarkkina voi synnyttää uutta työtä maastoon ja asiantuntijapalveluihin.
- Työllisyysvaikutukset näkyvät vasta, kun markkina alkaa oikeasti toimia.

Metsässä hyvä

mhy.fi

Metsien suojelun palvelut

Metsänomistajana sinulla on mahdollisuus suojella metsääsi ja saada siitä korvausta. Metsien suojelu onnistuu useilla eri tavoilla. Jos metsässäsi on kohde, joka täyttää suojeluohjelman kriteerit, ole rohkeasti yhteydessä, me autamme eteenpäin!

Metsien vapaaehtoisella suojelulla voit vaikuttaa lajiston monimuotoisuuden ohella myös metsien hiilensidontaan, vesistöjen puhtauteen ja metsämaisemaan. Hyödyntämällä suojeluohjelmia mahdollistat metsällä tienaamisen kaatamatta puutakaan.

METSO-ohjelman vaihtoehdot metsänomistajalle

Pysyvä suojelu:

- **Yksityisen suojelualueen perustaminen.** ELY-keskus maksaa suojelusta korvauksen.
- **Alueen myynti** valtiolle luonnonsuojelutarkoituksiin.

Määräaikainen suojelu ja ympäristötukisopimus:

- **Määräaikainen suojelusopimus 20 vuodeksi tehdään ELY-keskuksen kanssa** → Metsänomistus säilyy metsänomistajalla, mutta metsä rauhoitetaan määräajaksi.
- **Ympäristötukisopimus tehdään 10 vuodeksi Metsäkeskuksen kanssa** → Metsänomistus säilyy metsänomistajalla, mutta metsä jätetään metsätalouskäytön ulkopuolelle. Suojelusta maksettava korvaus perustuu puuston laskennalliseen arvoon.
- **Ympäristötukikohteita** voivat olla esimerkiksi metsälain suojaamat arvokkaat elinympäristöt ja muut METSO-ohjelman elinympäristöt.
- **Suojelun yhteydessä** voidaan sopia luonnonhoitotöistä, kuten lähteen tai korven ennallistamisesta. Myös luonnonhoitotyöt voidaan rahoittaa ympäristötuella.

Helmi-elinympäristöohjelman tuki kunnostustöihin

Monimuotoisuudelle tärkeitä elinympäristöjä voidaan suojella, kunnostaa ja ennallistaa.

Helmi-ohjelman avulla:

- **suojellaan** ja ennallistetaan soita
- **kunnostetaan** lintuvesiä- ja kosteikoita
- **hoidetaan** perinnebiotooppeja
- **hoidetaan** metsäisiä elinympäristöjä
- **hoidetaan** ja kunnostetaan pienvesiä ja rantaluontoa.

Lisätietoja saat omalta metsäasiantuntijaltasi!

Ota yhteyttä omaan metsäasiantuntijaasi, joka tekee alustavan selvityksen metsäsi mahdollisista suojelu- tai kunnostuskohteista. Sopivan kohteen löytyessä saat arvion tuen määrästä.

Metsänomistajat

Metsäasiantuntija
Maija Malli
040 123 4567
maija.malli@mhyp.fi

mhy.fi/yhdistys

Luottamus ratkaisee

Luonnonarvomarkkinat toimivat vain, jos kaikki osapuolet kokevat ne reiluksi

- korvaukset ovat oikeudenmukaisia
- pelisäännöt pysyvät
- vaikutukset ovat todellisia
- maanomistaja ei jää yksin juridisten tai taloudellisten riskien kanssa

Markkinoiden toivotaan ja odotetaan käynnistyvän!

Kiitos!